

Στὴ δασυὰ μάγουλα,
 πῶς ἔχει μείνει
 πίκρα τὸ νόημα
 ἡλέλου πού σβύνει !
 Εἶναι τὸ ἀξήγητο
 τὸ μικροστόμα
 δίχως τὸ μίλημα'
 δίχως τὸ χροῖμα.
 Κάποια μεσάνυχτα
 δὴ σ' ἀγαπήσω,
 Μοῦσα. Τὰ μάτια σου
 θὰν τὰ φιλήσω,
 νᾶβρω γυρεύοντας
 μέσ στα νερά τους
 τὰ χρυσονεύρατα
 καὶ τοὺς θανάτους,
 καὶ τὴ βασίλισσα
 λέξη τοῦ κόσμου
 καὶ τὸ παράξενο
 φῶς τοῦ ξρωτός μου.

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΑΝΤΙΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΚΙΣΣΟΣ

Μέσ στα χαλάσματα, στίς μαύρες
 Τῆς πέτρες, πού γυρίζουν σάφρες,
 Χαλάσματα, πᾶχουν σωριάσει.
 Μπόρες βαρεῖες, πᾶχουν περάσει,
 Φῶς χύνει ὁ ἥλιος ὁ χρυσός.
 Γλυκὸ μέσ στα τειχιά τὰ τρύπια,
 Κι ἀνθίζει πράσινος κισσός —
 Ζωὴ καινούρια μέσ στα ἐρείπια.

Μέσ στα χαλάσματα, πού οἱ χρόνοι
 Κ' οἱ λύπες ἔχουνε κ' οἱ πόνοι
 Μέσ στην καρδιά μου σωριασμένα,
 Ἀπ' ὄνειρα τόσα σβυσμένα,
 Ἐχυνε ὁ ἥλιος ὁ χρυσός
 Τῆς ὄψης σου γλυκεῖα μιὰ ἀχτίδα,
 Κι ἀνθισε — πράσινος κισσός —
 Ζωῆς καινούριας πάλι ἐλπίδα.

ΣΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΒΙΟΛΙ ΜΟΥ

Ἀντάμα οἱ δυὸ τραβοῦμε τὴ στράτα τοῦ καμμοῦ,
 Χρυσοπλοῖμάτο γνέμα μαζί μᾶς σφιχτοδένει,
 Νιώθω κάποια ψυχούλα στίς κόρδες σου ἀπλωμένη,
 Νὰ σιγνοφουρτουράει στ' ἀρπάγια ἐνὸς δαρμού.

Κι ἀπὸ τὰ σκοῦρα τοῦλια, βαθιὸν συλλογισμοῦ,
 Τὸ ρῶτημα στα χεῖλια, σὰ σὲ θωρῶ, ἀνεβαίνει :
 Κορμὶ εἶσαι φλαμουρένιο, ἢ μέσα σου ἀνασαίνει
 Ὁ ὄνος τῶν μεγάλων σὲ νότες στεναγμοῦ ;

Τὰ δυὸ μικρούλια σόλα στα στήθια σου ἀνοιγμένα,
 Διπλὴ πληγὴ ξεχύνει καὶ στάζει τὸν ἀχό,
 — Βιολί μου, ἔχεις συντροφιά, δὲν εἶσαι μοναχό. —

Τί κι ἂν λιγνὸ δοξάρι σὲ πυκνοσκίλει ἐσένα ;
 Τραγοῦδα τοῦ Πουτσίνι, τοῦ Βέρνι τὸν καμμό.
 Ἀντίκαλό σου δάχτυς δικό μου ἔνα λυγρό.

Κολώνια, Ἀνοιξὴ 1919.

ΚΟΡΑΛΗ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ

ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

Ο ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ

Ἐνήμερωνε πρωτομαγιά, ὅταν ὁ ἀρχιφύλακας Ἰβάν
 Ἰλιτς μπήκε στὴ σάλα πού εἶταν γιὰ τοὺς κατάδικους
 τοὺς πῶ φρόνιμους, πού παίρνανε τὸ πρῶτὸ τὸ ταύγι
 τους. Τὰ πυκνὰ κόκκινα γένεια του εἰντούσαν καλο-
 χτενισμένα, τὰ γαλαζοκίτρινα μάτια του, καθαρὰ ἀπ,
 τίς τοίμπλες, κ' εἶχε τὸ κασκέτο ρηγμένο πίσω ὡς τὸ
 σέβρο. Τὸ πρόσωπό του μὲ κείνο τὸ ψεύτικο χαμό-
 γέλο, ἔμοιαζε σὰ μούρη μαντρόσκυλου πού τὸν εἶχαν
 ταῖσει καὶ χαϊδέψει ἀρκετά.

— Βασίλη Βασιλιέβιτς Μασάπιν, εἶσαι λεύτερος.

Δὲν ξαίρω γιὰτὶ κατέβασα ἀπ' τὸ στόμα μου νευ-
 ρικά τὴν κόυπα τοῦ τσαγιού καὶ τὴν ἀπόδεσα στὸ τρα-
 πέζι. Εἶταν ἡ δευτέρα φορὰ πού ταράχτηκα τόσο στὴ
 ζωὴ μου. Σὰ σκότωσα τὸ μυστικὸ ἀστυνόμο στὴ Γιάλ-
 τα, καὶ τώρα πού μάφιναν λεύτερο. Διὸ φορὲς στα τρι-
 ἄντα χρόνια. Μιά στὴν ἀρχὴ καὶ μιὰ στὸ τέλος. Τί
 εἶναι τριάντα χρόνια ἐξορία, σίδερα καὶ φυλακὴ ; γιὰ
 κείνους πού μὲ καταδίκασαν, χρόνια, γιὰ νὰ ἐξιλεώ-
 σουνε τὴν κοινωνία γιὰ τὸ φόνο. Γιὰ μένα, ἕνα ἄφε-
 σθίσει. Σηκώθηκα καὶ θγῆκα στὴν αἰλὴ, ἐνῶ οἱ μα-
 τιὲς τῶν ἄλλων φυλακισμένων μὲ παρακολουθοῦσαν
 βλοσυρὲς, μοχθηρὲς — τὸ μέτωπό μου ἔκαιγε, φωτιά.
 Πέντ' ἔξη πουλάκια τοιμποῦσαν κάτω στὴν αἰλὴ, καὶ
 πέταξαν τρομαγμένα σάν τὰ ζύγωσα. Κάθησα βαρεῖα
 στὸν ξύλινο πάγκο, κάτω ἀπὸ μιὰ πελώρια βαλανιδιά,
 πού σὸ χοντρὸ κορμὸ τῆς χιλιάδες κατάδικοι εἶχανε
 γράψει τὸνομά τους. Ἡ αἰλὴ εἶταν ἀκόμα ἀνήλιαγη.
 Κοίταξα ψηλὰ στὸν οὐρανὸ — δὲν εἶχε οὐτ' ἕνα σύννεφο.
 Μιά χρυσόμυγα πέρασε σιμὰ στὸ πρόσωπό μου, βουί-
 ζοντας. Ἐγείρα τὸ κεφάλι μου στὸ στήθος μου καὶ
 θυμήθηκα...

Ἐφυγα ἀπὸ τὴ φυλακὴ, χιλιάδες βέρστια μακριὰ
 ἀπὸ τὸ Νίζνι Νοβογορόδ, τὴν πατρίδα μου, καὶ βρέ-
 θηκα στοὺς δρόμους τοῦ πῶ γλήγορα κι ἀπ' τὴν ἀ-
 στραπὴ, πῶ γλήγορα κι ἀπ' τὸ φῶς. Σταμάτησα λα-
 χανιασμένος κάτω ἀπ' τὸ σπῆτι τῆς ἀγάτης μου, τῆς κον-
 τέσας Στέλλας Σοκόλοβας. Εἴμαστε κ' οἱ δυὸ φοιτη-
 τὲς στὸ Πανεπιστήμιο. Ἐκείνη φῶς — μαίγκο, μὲ μαῦ-
 ρα μαλλιά, λίγο ὑστερικὴ, μὲ πολλὴ αἰσθηματολογία,
 μὲ μαῦρα ὀνειροπόλα μάτια. Ἐγὼ ψηλός, δυνατός, ὀ-
 λδέανθος, ζώντας μὲ τὴν ποίησιν τοῦ πρώτου μου ἔ-
 ρωτα γι αὐτήν. Εἶναι ἀλήθεια πῶς εἶχε ἀπάνω τῆς
 πολλὴ περηφάνεια καὶ δὲν ἔδειξε ἐνδιαφέρο γιὰ μένα,
 πού εἴμουνα ἐργάτῃ γιός. Μὰ καὶ γὼ δὲν ἄφησα ποτέ
 τὰ μάτια μου νὰ προδώσουν τὸ μυστικὸ τῆς καρδιάς
 μου. Μιά μέρα ἔτυχε νὰ συναντηθοῦμε στὸ πάρκο.

— Κοντέσα Σοκόλοβα...

— Βασίλη Βασιλιέβιτς...

Τὰ μάτια μας γιὰ πρώτη φορὰ συναντήθηκαν, καὶ
 τὰ χέρια μας ἐνώθηκαν σφιχτά. Μῆνες πέρασαν χω-
 ρὲς νάνταμωδοῦμε σὲ ἰδιαίτερη συνέντευξη. Εἴμουνα
 εὐτυχιμένος πού ζοῦσα γιὰ κείνη, πού τὴν ἔβλεπα
 πάντοτε νᾶρχεται στὴν παράδοση, δροσερὴ, περήφα-
 νη, ἀμιλητὴ, καὶ νὰ ψάχνει μέσ στοὺς φοιτητὲς γιὰ
 νὰ μοῦ χαρίσει τὴ ματιὰ τῆς. Μιά μέρα, πρωτομαγιά,
 — σὴν καὶ σήμερα, — πήγαμε ὅλοι οἱ φοιτητὲς σ' ἐκ-
 δρομὴ. Ἡ Κοντέσα Στέλλα καὶ γὼ χωρίσαμε, — χω-
 ρὲς νὰ ποῦμε στοὺς ἄλλους τίποτις — καὶ βρεθήκαμε

ὕστερ' ἀπὸ λίγο κρυμμένοι πίσω ἀπὸ μιὰ πυκνὴ βατομουριά.

— Στέλλα... — δὲν τὴν εἶπα πιά κοντέσα — δὲ βαστῶ πιά... σὲ ποθῶ... σὲ θέλω...

Τινάχτηκε ἀπότομα καὶ μούγκλισε μὲ τὴν παλάμη της τὸ στόμα.

— Σιωπή! δὲ μπορῶ νὰ γίνω δικιά σου, μ' ὅλη μου τὴν ἀγάπη. Ξέχασέ με...

Τὴν τελευταία λέξη τὴν εἶπε ὅπως λέμε : φέρε μου ἓνα τσάγι... Νομίζουν οἱ γυναῖκες πὼς ὅσο γλήγορα σὲ κάνουν νὰ τὶς ἀγαπήσεις, ἄλλο τόσο χρειάζεται γιὰ νὰ τὶς ξεχάσεις. Ὑστερα ἀπὸ ἓνα μῆνα ἔμαθα πὼς παντρεύτηκε μὲ τὸ μυστικὸ Ἀστυνόμο τῆς Γιάλτας, — ἔναν Πολωνὸ γεροπαρалуμένο.

Ἐπειτα ἀπὸ ἑξὶ μῆνες βρέθηκε μιὰ μέρα γραμμένος σ' ἓναν Κομμουνιστικὸ μυστικὸ σύλλογο. Τὸ βράδι τὰ Χριστούγεννα πῆρα μιὰ πρόσκληση γιὰ νὰ πάω σὲ μιὰ μυστικὴ συνεδρίαση. Στὴν ἄκρη τοῦ Νίξιν Νοβογόροδ, σιμὰ στὸ ποτάμι, εἶταν τὸ κέντρο μας. Ἀρχηγὸς μας εἶταν ὁ Καμένεφ, ἓνας κίτρινος, χλωμός, τελειόφοιτος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Μέσα στὴ μισοσκοτεινὴ σάλα τῆς συνεδρίασης, εἶταν μαζεμένα πολλὰ πρόσωπα. Τὰ περισσότερα φοιτητὲς ποὺ τὰ συναντοῦσα στὸ Πανεπιστήμιο. Κάτι συζητοῦσαν νευρικά. Κάθησα ἀμίλητος σὲ μιὰ γωνιά.

— Βασιλεῖ Βασιλέδεις!... σύντροφε Μασάπιν! φώναξε μὲ τὴ σὰν σφυρίζουσα φωνή του ὁ ἀρχηγός.

Σηκώθηκε πάνου — σὰ σὲ ὄνειρο — ἐνῶ οἱ ἄλλοι μὲ κοιτοῦσαν ἄφωνοι, περιέργοι.

—...Σύντροφε Μασάπιν! σὲ σένα ἔπεσε ὁ κληρὸς νὰ ἐκδικηθεῖς τὴν Ὀλγα Φεοδοσόδα, ποὺ ἀφοῦ τὴν ἀτίμασε ὁ Κόντζες Γούτανέσκυ τὴν ἔστειλε ἐξόριστῃ...

Ὁ κατάδικος Μασάπιν, Νο 256652 ἔγειρε πολὺ τὸ κορμί του πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ κυλίστηκε κατάχαμα, κοντὰ στὸν πάγκο... Ὅταν συνήρθε, βρέθηκε στὸ κρεβάτι του καὶ εἶδε σιμὰ τοὺς Παπὰ - Βλαδίμηρο, τὸν ἐπίσημο ξομολόγο τῆς φυλακῆς. Εἶχε δυνατό πυρετὸ καὶ τὸ πρόσωπό του εἶτανε κατακόκκινο μὲς στὸ περιθώριο τῆς ἀσπρῆς γενειάδας του.

—...Ἀκοῦς, παπὰ! ὁ σύντροφος Μασάπιν, δηλαδή ἐγώ, ἔπρεπε νὰ σκοτώσω τὸ μαῦρο μου ἔχτρο, τὸ Γουτανέσκυ. Ἀρματώθηκα μ' ἓνα σφυρί καὶ τὸν περιμένα τὰ μεσάνυχτα σιμὰ στὸ Γεφύρι τοῦ Ταξιάρχου. Ὅταν περνοῦσε, ρίχτηκα πάνω του. Τὸν ἔβαλα χάμω καὶ ἀρχίνησα νὰ τὸν χτυπῶ μὲ λύσσα στὸ κεφάλι μὲ τὸ σφυρί...

Ξεδιokiόμουνα τὴν Ὀλγα Φεοδοσόδα ποὺ ἀτίμασε. Δὲν ἔβγαλε ἄχνα. Σήκωσα τὸ πτώμα του καὶ τὸ πέταξα στὸ ποτάμι. Κοντὰ στὸ κεφάλι τοῦ Γεφυρίου εἶταν ἓνα εἰκόνημα τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ μὲ μιὰ καντίλα. Προσκύνησα τὴν εἰκόνα, πέταξα τὸ σφυρί στὸ ποτάμι καὶ πῆγα καὶ κοιμήθηκα. Τὴν ἄλλη μέρα μὲ πιάσανε, καὶ μὲ καταδικάσανε σὲ εἰσόδια κατανγκαστικὰ ἔργα, καὶ μὲ στείλανε δῶ... Σήμερα μ' ἀφίνουνε λεύτερο... Χά, χά χά... Νὰ τὴ χαίρουνται τὴ λευτεριά τους...

Τὸ σῶμα τοῦ κατάδικου Μασάπιν κουνήθηκε δυὸ - τρεῖς φορές σπασμωδικά... Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ μπῆκε μέσα ὁ ἀρχιφύλακας γελαστός :

— Δὲν εἶτανε γι αὐτὸν ἡ χάρη...

Ὁ παπὰς τὸν σταμάτησε.

— Περιττό! Ὁ Βασιλεῖς Βασιλέδεις Μασάπιν πέθανε...

Ἀλωνάκης 1920

ΣΤΕΦ. ΧΑΡΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

«Τὸ Τραγοῦδι τῆς Κοντέσας. Ἀθήνα—Σύρα 1920, ποὺ τὸ σύνθεσε ὁ Φῶτος Γιοφύλλης».

— Μὲ τὴν ἐπιγραφή τούτῃ κυκλοφόρησε τελευταῖα τὸ καινούριο ποιητικὸ βιβλίον τοῦ κ. Φώτου Γιοφύλλης, μεγάλο διαλογικὸ ποίημα, σ' ἑπτὰ ραψωδίες. Ὁ Κερκυραῖος ποιητής, γνωστός καὶ ἀπὸ ἄλλα του ἔργα, ἀκόλουθος πάντα τῆς λαμπρῆς ἐφτανησιώτικης παράδοσης, λαχταρᾷ τὴν παλιὰ χαμένη εὐγένεια, τοὺς παλιούς καλοὺς καιρούς τῆς ἀρχοντιᾶς. Μὰ στὸ τελευταῖο του τοῦτο τραγοῦδι, αἰσθάνεται πὼς μιὰν ἀλλαγὴ ὁλοένα ἔρχεται καὶ φτάνει, ποὺ θὰ γκρεμίσει τοὺς τωρινούς ψεύτικους θεοὺς τῆς ἀνάξιας ἀρχοντιᾶς, ποὺ στήριγμά της ἔχει τὸν παρὰ καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν.

Ἔρχεται πιά τὸ Σύγνεφο, ποὺ φέρνει τὴν ποθητή, ποὺ δὲ φοβάμαι, μπόρα, τὴν μπόρα ποὺ ξεσπάει καὶ ὅλα τὰ σέρνει, καὶ ὅμως τὴ γῆς τὴν κάνει πλουτοφόρα. Θὰ σβήσουν ὅλα τὰλλα καὶ θὰ μείνει μιὰ Εὐγένεια, μιὰ Ὁμορφιά, μιὰ Καλοσύνη.

ΚΡΙΤΙΚΑ

TO THE ROMANS a commentary by Alex. Pallis. The Liverpool Booksellers' Co, Ltd. 70 Lord street. 1920.

— Γιὰ τὴν κριτικὴ αὐτὴ ἐργασία πάνω στὴν «Πρὸς Ῥωμαίους» ἐπιστολὴ τοῦ Παύλου, ἔλαβε ὁ κ. Πάλλης τὸ ἀκόλουθο ἔγγραφο ἀπὸ τὸν κ. Διευθυντὴ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς ποὺ, καθὼς εἶναι γνωστό, καταινίεται καὶ μὲ τὴ Βιβλικὴ φιλολογία :

Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων
Διευθυντὴς Βιβλιοθήκης Θεολογίας

Ἀριθ. Πρ. 187

Πρὸς τὸν κ. Ἀλέξ. Πάλλην

Ἐνταῦθα.

Ἀγγέλλων τὴν λήψιν τοῦ Ὑμετέρου ἔργου «To the Romans a commentary» περ εὐηρεστήθητε νὰ δωρήσῃσθε τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσω Ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου καθιδρύματος ἐπὶ τῷ